

Het heeft wielen en het is ?

Naar aanleiding van het artikel 'Kruip veiliger achter het stuur' van kwb rijbewijs in Raak oktober kregen we volgende lezersreactie: "In een fietsstraat mag ik als autobestuurder geen fietser inhalen. Maar wat met een mindervalide in een voertuig dat hij handmatig voortbeweegt aan een stapvoetse snelheid?" Alle bestuurders van rijwielen of speedpedelecs worden gelijkgesteld met fietsers. Je mag ook hen dus niet inhalen.

Maar wat is eigenlijk een rijwiel, en wat is de definitie van een voortbewegings-toestel? En wat moet je weten als je ermee de weg opgaat? Kwb Rijbewijs zet de feiten voor je op een rijtje.

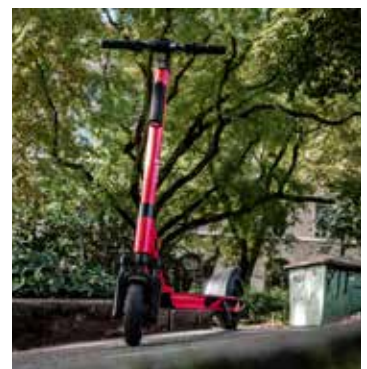
Tekst: Siegmund Hermans

Een **rijwiel** is elk voertuig met twee of meer wielen dat wordt voortbewogen door middel van pedalen of handgrepen. Een fiets is uiteraard het meest bekende voorbeeld, maar ook drie- of vierwielaars van maximum 1 meter breed die worden voortbewogen door spierkracht horen hieronder. Denk maar aan een gocart. Op een rijwiel mag een elektrische hulpmotor bevestigd zijn, met een vermogen van maximum 250 watt. De aandrijving moet stilvallen wanneer 25 kilometer per uur wordt bereikt of de bestuurder stopt met trappen. De gewone elektrische fiets is het bekendste voorbeeld.

Elk voertuig dat geen rijwiel is, maar wel wordt voortbewogen door spierkracht en geen (hulp)motor heeft, is een **niet-gemotoriseerd voortbewegings-toestel**. Voorbeelden zijn een step, rol-schaatsen en inline skates.

Onder de categorie **gemotoriseerde voortbewegings-toestellen** vallen alle motorvoertuigen met een of meer wielen die op een horizontale weg niet meer dan 25 kilometer per uur kunnen gaan. Dit zijn bijvoorbeeld elektrische rolstoelen, gemotoriseerde steps, segways ...

Een voertuig met twee, drie of vier wielen dat wordt voortbewogen door middel van pedalen of handgrepen en een hulpmotor heeft met als hoofddoel trapondersteuning, is een **gemotoriseerd rijwiel**. Deze hulpmotor kan bestaan uit een verbrandingsmotor met een cilinderinhoud van maximaal 50 cm³ en met een maximaal vermogen van 1000 watt, of uit een elektrische motor met een maximaal vermogen van 1 kilowatt. Ook hier

moet de aandrijfkracht stilvallen als 25 kilometer per uur wordt bereikt. Het meest bekende gemotoriseerd rijwiel is de elektrische fiets met zware motor.

Daarnaast is er ook nog de bromfiets, in twee klassen. Klasse A heeft twee of drie wielen, en een motor van maximum 50 cm³ en/of 4kW, en een maximumsnelheid van 25 kilometer per uur. Klasse B heeft twee, drie of vier wielen, een motor van maximum 50 cm³

en/of 4kW, en bereikt maximaal 25 kilometer per uur. Bij vier wielen en een gesloten opbouw mag de motor maximum 6kW zijn en de bromfiets tot 45 kilometer per uur gaan.

Tot slot is er ook nog de **speedpedelec**, een tweewielig voertuig met pedalen en een hulpmotor van maximaal 50 cm³ en een vermogen van maximaal 4kW. Dit kan een verbrandingsmotor zijn, of een elektrische motor waarvan de aandrijving weg valt wanneer de snelheid van 45 kilometer per uur wordt bereikt.

Helm of rijbewijs nodig?

Aan welke voorwaarden moet je voertuig of jijzelf als bestuurder voldoen om wettelijk in orde te zijn wanneer je de weg op gaat? Een **gelijkvormigheidsattest** is verplicht voor gemotoriseerde voortbewegingstoestellen, gemotoriseerde rijwielen en speed-

pedelecs. Die laatste moeten ook verplicht **ingeschreven** zijn en een **nummerplaat** hebben. Een **helm** is enkel verplicht voor speedpedelecs, maar wordt ook voor alle andere categorieën sterk aangeraden. Rijwielen en niet-gemotoriseerde voortbewegingstoestellen mogen door iedereen bestuurd worden; voor alle andere soorten voertuigen die we beschreven moet de bestuurder minstens 16 jaar oud zijn.

Waarheen met je wielen?

Fietsers moeten het fietspad gebruiken en de regels voor fietsers volgen, dat is logisch. Maar hoe zit het met de rest?

Ben je bestuurder van een (al dan niet gemotoriseerd) **voortbewegingstoestel** en rij je niet sneller dan stapvoets, dan word je gelijkgesteld met voetgangers en moet je je houden aan de regels die gelden voor voetgangers. Als je sneller gaat dan stapvoets, word je gelijkgesteld met een fietser. Ook andere weggebruikers moeten jou beschouwen als voetganger of fietser en zich overeenkomstig gedragen.

De bestuurders van tweewielige **gemotoriseerde rijwielen** worden gelijkgesteld met fietsers.

Als bestuurder van een fiets of wat daarmee gelijkgesteld word, moet je het fietspad volgen als dit rechtsgelegen is (in jouw rijrichting, uiteraard) en als het gemarkeerd wordt door twee evenwijdige, onderbroken witte lijnen. Ligt het fietspad links vanuit jouw standpunt, dan moet je het enkel gebruiken als het aangeduid wordt door de borden D7 of D9.

Is er geen fietspad? Binnen de bebouwde kom mag je de rechts van je rijrichting gelegen gelijkgrondse berm en parkeerstroken gebruiken zolang je andere weggebruikers hiermee niet hindert. Buiten de bebouwde kom mag je tevens de rechts van je rijrichting gelegen verhoogde berm en trottoirs gebruiken. Zijn die er niet? Dan mag je rechts op de rijbaan rijden.

Kinderen van minder dan 10 jaar mogen altijd de trottoirs en verhoogde berm volgen.

Uitzondering: rijwielen die breder zijn dan 1 meter volgen de regels van autobestuurders en moeten dus op de rijbaan rijden.

Rij je met een speedpedelec? In Raak van april 2021 publiceerden we een artikel waarin de regels voor bestuurders van elektrische fietsen en speedpedelecs werden toegelicht. Je kan dit herlezen via www.kwb.be/rijbewijs/column.

> **Nog meer lezen?** Surf zeker eens naar www.veiligverkeer.be.